

Nagrada Marin Držić Hrvatska drama 2019.

Nagrada Marin Držić

Hrvatska drama 2019.

Branislav Glumac

Katja Grcić

Dino Pešut

Mateja Posedi

Davor Špišić

Espi Tomičić

Zagreb, 2020.

disput

KAZALO

Nagrada za dramsko djelo “Marin Držić” 2019. – obrazloženje nagrada Stručnog povjerenstva	7
Dino Pešut <i>Granatiranje</i>	11
Mateja Posedi <i>Međimurski lepi dečko</i>	45
Davor Špišić <i>Dječak</i>	107
Branislav Glumac <i>Hvatači sjenki</i>	163
Katja Grcić <i>Strah tijela od poda</i>	207
Espi Tomičić <i>#ostavljamvamsvojekodove ihvalazaprijateljstvo ili #bitćesveokej</i>	251
Bilješke o autorima	275
Nagrada za dramsko djelo “Marin Držić” – nagrađeni 1991-2019.	280

NAGRADA ZA DRAMSKO DJELO “MARIN DRŽIĆ” 2019.

Obrazloženje nagrada Stručnog povjerenstva

Na Javni poziv za Nagradu za dramsko djelo “Marin Držić” za 2019. godinu prijavljeno je 59 dramskih tekstova. Dramski tekstovi pristigli na ovogodišnji natječaj iznimno su raznoliki u svim elementima – od žanrovskih odrednica, forme, tema do narječja i kvalitete. Teme pristiglih drama variraju od eksplicitno društveno angažiranih kritika do prividno sasvim intimnih preokupacija. U usporedbi s prethodnim natječajima primjećujemo veći broj tekstova intimističkih sadržaja. Također možemo primijetiti da kvalitativno odskoču upravo drame koje kroz prizmu svojih intimnih i subjektivnih mikrokozmosa progovaraju o svijetu i vremenu u kojem živimo. U sadržajnom smislu vidljiva je tendencija pokušaja razumijevanja nesavršenosti ljudskog bića i senzibiliteta u dubokim intimnim, skrovitim mjestima ljudske duše. Primjetna je i strukturna i stilaska različitost koja varira od klasičnih do postdramskih tekstova, proznih i poetskih formi. Sa zadovoljstvom možemo konstatirati da od 59 tekstova pristiglih na natječaj velik broj zadovoljava svojom kvalitetom. Povjerenstvo u sastavu: Branka Cvitković (predsjednica), Nenni Delmestre i prof. dr. sc. Sanja Nikčević dobilo je dramske tekstove pod šiframa i nije znalo tko su autori/autorice. Ove godine sve su odluke donesene većinom glasova, a nagrađena su sljedeća djela:

1. nagrada:

Dino Pešut, “Granatiranje”

Granatiranje je ispovjedna, poetska, postdramska metadrama koja zasigurno spada u sam vrh ne samo hrvatske nego i europske suvremene produkcije. Kroz tekst pratimo dvije paralelne ispovjedne priče o ljubavnoj žudnji i strasti, o iluzijama i snovima, o

potraži za smislom u kontekstu svijeta i prostora gdje je rat postao fetiš senzacija i neminovna ljudska potreba za autodestrukcijom. Priča se razvija kao “sitna balkanska verzija” filma *Call me by your name*, kako to ispisuje jedno od lica, pisac koji se metatekstualnom poemom poigrava svojim motivima za pisanje ovog teksta. Piščev monolog o ratu i njegovim posljedicama jedan je od najlucidnijih, najintimnijih i najoriginalnijih kutova gledanja na tu temu u suvremenoj dramskoj literaturi. Temu borbe protiv smrti i besmislenosti rata, njegovih posljedica vidljivih u fasadama koje se obnavljaju i ljudima koje nitko ne obnavlja, pisac završava konačnim susretom lica, koja svojom malom ljubavnom pričom ostavljaju zalag za neko njihovo intimno sretnije sutra.

2. nagradu ravnopravno dijele:

**Mateja Posedi, “Međimurski lepi dečko”
i Davor Špišić, “Dječak”**

“Međimurski lepi dečko”

Međimurski lepi dečko je obiteljska drama napisana sočnim, slikovitim međimurskim narječjem. Iz međimurske zatvorenosti izvire obitelj čiji se život gubi u banalnoj svakodnevici i nemogućnostima komunikacije. U centru dramskih zbivanja nalazi se mladi čovjek kojeg s jedne strane pritišće potreba da bježi iz bezizglednog života provincije u neku nesigurnu i nejasnu budućnost “boljeg svijeta”, a s druge strane vežu ga odnosi među bližnjima koje nije u stanju samom sebi ni drugima definirati ni pokazati. Tekst je autentični atmosferski međimurski *blues* koji pruža zanimljive mogućnosti da ono neizgovoreno postigne jednaku dramaturšku napetost kao i ono što je izgovoreno.

“Dječak”

Radnja drame, koja je u osnovnim crtama preuzeta od Shakespeareovog *Koriolana*, smještena je u naš geografski i socio-politički prostor. Događa se u poslijeratno vrijeme u kojem uvijek bukti poziv na revoluciju društvenih slojeva izostavljenih iz pobjedonosne podjele plijena društvene imovine. Vrhška vlasti pokušava manipulirati zaslužnim ratnikom, braniteljem, osloboditeljem i koristi njegov herojski status za njegovo rušenje i osvetu. Heroj se

pretvara u izdajnika koji neminovno srlja u smrt, obogaćen spoznajom da ga je od samog početka njegov životni put predodredio da postane ubojica. Ova drama nije samo antiratna, ona još i više govori o manipulaciji društvene vrhuške koja ne preza ni pred čim u svom cilju ostanka na vlasti, o lakovjernosti naroda i tankoj crti koja dijeli heroja od izdajnika domovine. Kao i kod Shakespeareovog *Koriolana*, i u *Dječaku* pritisak obitelji dovodi do žrtvovanja i neminovne predaje onima koji će i dalje okretati kotač povijesti dok ih neki novi heroj ili izdajnik ne sruši s trona.

3. nagradu ravnopravno dijele:

Branislav Glumac, “Hvatači sjenki”

Katja Grcić, “Strah tijela od poda”

i Espi Tomičić, “#ostavljamvamsvojekodoveihvalazaprijateljstvo ili #bitćesveokej”

“Hvatači sjenki”

Ekipa prijatelja iz gimnazije odlučila je živjeti puninu svog života u paralelnom svijetu imaginacije i neograničene slobode ponašanja. Ovaj iznimno lucidan tekst zanimljivih dijaloga fokusira se na rasprave o filozofiji, potrebi za snovima i smislu života. Druženje i susreti prijatelja istovremeno funkcioniraju kao bijeg iz unaprijed predodređenog materijalističkog shvaćanja života i kao grupna terapija ranjenih, promašenih ljudi koji svoj lijek i izbjavljenje nalaze u činjenici da bez obzira na različitosti imaju jedni druge.

“Strah tijela od poda”

Tekst čija je radnja usko povezana s realnim događajima koji su se nedavno zbili u jednom našem gradu izravno pogađa u teške traume jedne disfunkcionalne obitelji. Pokretač radnje je strah od oca koji se nakon 15 godina vraća iz zatvora, u koji je dospio zbog obiteljskog nasilja. Njegov povratak pokreće niz obrambenih mehanizama i reakcija njegove djece, koju je u svađi s majkom bacio kroz prozor. Ovaj tekst nije samo podsjetnik na nevjerojatno nasilan događaj koji je uznemirio javnost, nego je i daleko dublja studija likova koji se, svatko na svoj način, nose s tragičnim događajem iz prošlosti i njegovim posljedicama. Počevši od monoloških ispovijesti do naelektriziranih dijaloga, tekst nas stalno drži u

dramskoj napetosti i iščekivanju najavljenog i neminovnog novog tragičnog događaja. Jedna od važnih tema kojom se tekst također bavi jest nemoć i neučinkovitost društva da zaštiti pojedinca, iako svi znakovi upućuju na mogući novi zločin, čime se krug zločina nikada ne zatvara.

**“#ostavljamvamsvojekodoveihvalazaprijateljstvo
ili #bitćesveokej”**

Ova drama o samoubojstvu dječaka od 14 godina bavi se nedostatkom komunikacije između roditelja i djece, u ovom slučaju tinejdžera kojemu naizgled sve dobro ide, ali čija duboka patnja ostaje neprepoznata i nevidljiva njegovim roditeljima i bratu nasilniku koji ga fizički i psihički maltretira. Drama je ispisana kao svojevrsan tok svijesti lica koja u monološkoj formi otkrivaju svoje odnose, stavove i osobne ciljeve. Ona su prikazana kao pojedinci koji bi zajedno trebali činiti obitelj, ali u nedostatku komunikacije i empatije to ne čine. Posljedica toga je događaj, od samog početka najavljen i očekivan, ali kojem pisac iz prizora u prizor uspijeva ubrizgati dramske silnice koje vode ka krajnjoj napetosti s neminovnim tragičnim krajem. Ova drama hrabar je i uspio pokušaj detektiranja nekih od najizraženijih neuralgičnih točaka društva u kojemu su mikroodnosi u obitelji znak vremena u kojem živimo.

Osim nagrađenih naslova Povjerenstvo preporučuje još pet naslova koji svojim kvalitetama zaslužuju da ih se iščita kao potencijalna uprizorenja: Marija Dukić: *Nekako sritno*; Vid Hribar: *404*; Mirjana Pičuljan-Štriga: *Običan dan*; Zlatko Sviben: *Zrcalo mučeništva*; Silvija Šesto: *Dobre žirafice prepoznat ćemo i u mraku po bijelim prugama*.

Branka Cvitković (predsjednica)
Nenni Delmestre
prof. dr. sc. Sanja Nikčević

Dino Pešut

Granatiranje

MILOŠ

Zamišljam pozornicu,
Najveću, najširu na svijetu.
Zamišljam mrak.
Tako izgleda ovaj moj grad,
Previše sam popio.
Jedva razaznajem uglove ulica,
Nekog psa što me gleda.
Zamišljam pozornicu,
Najveću, najširu na svijetu,
Praznu.
Samo jedna figura stoji u njenom centru,
Rundbina se vrti.
Proljeće je,
Koljena su mi ljepljiva,
Cijeli svijet ima gospodu za predsjednike,
Jedino mi ovdje zvijeri.

RUDI

Navukao sam se na rat kao na heroin,
Pratim njegove korake,
Šnjofam,
Molim i preklinjem,
Samo za još mrvicu, još samo malo –
Rata.
Ovaj Balkan mi je kao kolodvor, aerodrom,
Lutam njegovim neprstorom već skoro 10 godina
Ne bih li imao samo još mali šut rata,
Gram smrti.

Nemam ništa,
Osim žudnje za ratom.
Možda je cijelo ovo moje putovanje bio samo odgođeni suicid.
Napisao sam premalo da bih se nazvao reporterom.
Nikoga nisam spasio da bih se zvao humanitarcem.
Ni s kim nisam pričao, apelirao da bih se zvao intelektualcem.
Klinac sam koji je došao ovdje u nadi da će imati jednu
Herojsku rečku
U inače vrlo tankom životopisu.
Došao sam ovdje po zadnji šut rata.
Nema više dobre robe na cesti,
Nema više pokolja,
Ni masakra,
Ni genocida.
Krv se na cesti presušila
I na mjestu tih poplava iznikla polja heroína.
Jednom sam bio pjesnik pa sam se toga uplašio.
Jednom sam bio i peder pa sam od toga pobjegao.
Jednom sam imao i ime, zvao sam se Rudi.
Sada više ne znam jesam li samo duh.

MILOŠ

Zamišljam pozornicu,
Veliku i praznu,
Kao ovaj moj grad noćas.
Možda se samo čuje tehno, u daljini,
U drugom zvučnom planu.
Zamišljam pozornicu,
Rundbinu koja kreće
I ja koji hodam po sredini,
Održavam balans.
Ja sam Emma Bovary.
Ja živim u fantaziji kako bih preživio,
Odgadam svoj suicid
I na tren se zaštitim od te sablasne samoće.
Ja sam Emma,
Za *shopping* para nemam